

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Pražská teplárenská a.s.**, se sídlem Partyzánská 1/7, Praha 7, zastoupeného JUDr. Martinem Nedelkou, Ph.D., advokátem Nedelka Kubáč advokáti s.r.o., se sídlem Olivova 2096/4, Praha 1, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo nám. 5, Jihlava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 23. 12. 2016, č. j. 09289-54/2015-ERU, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě,

t a k t o :

Žalobě **s e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí předsedkyně žalovaného, kterým bylo na základě podaného rozkladu změněno prvostupňové rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2016, č. j. 092889-48/2015-ERU. Výrokem I. prvostupňového rozhodnutí žalovaný rozhodl, že se žalobce dopustil spáchání správního deliktu dle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“); výrokem II. bylo žalobci dle § 18 odst. 3 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), uloženo opatření k nápravě, a to vytvořit opravné kalkulace výsledných cen tepelné energie pro rok 2011 tak, aby v nich nebyly zahrnuty ekonomicky neoprávněné náklady a nepřiměřený zisk celkem ve výši 120 265 908 Kč, a na jejich základě provést s odběrateli tepelné energie opravná vyúčtování výsledných cen tepelné energie za kalendářní rok 2011 a současně v povinnosti doložit splnění uvedené povinnosti žalovanému ve lhůtě 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí; výrokem III. byla žalobci dle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách uložena pokuta ve výši 120 265 908 Kč a výrokem IV. mu uložena povinnost k náhradě nákladů správního řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil rozkladem, o němž předsedkyně žalovaného rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím (viz jeho specifikace výše), přičemž přistoupila k částečné změně výroku I. bodu c), výroku II. a výroku III. prvostupňového rozhodnutí. Změna výroku III. spočívala ve snížení žalobci uložené pokuty na částku 111 286 907 Kč a změna ve výroku II. ve snížení částky, ve vztahu k níž byl žalobce povinen provést opravné kalkulace a opravná vyúčtování s odběrateli

tepelné energie. Ve zbývajících částech bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

Žalobce učinil součástí žaloby návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. V něm poukázal na znění § 73 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a uvedl, že jak zaplacením uložené pokuty, tak realizací opatření k nápravě by žalobci vznikla značná újma. Žalobce se nejprve věnoval vzniku újmy ve vztahu k uloženému opatření k nápravě. V tomto ohledu upozornil, že předně není nájisto postaveno, jakým způsobem má žalobce předmětné opatření provést. Žalobce se domníval, že opatřením k nápravě mu byla uložena toliko povinnost sestavit opravná vyúčtování a nikoli povinnost vracet odběratelům nově stanovené částky za dodávky tepelné energie v roce 2011, avšak nelze vyloučit, že žalovaný z jím přijaté nejasné formulace výroku II. vracet přeplatky odběratelům tepelné energie nakonec dovodí. Že takové nebezpečí hrozí, dokládají prohlášení žalovaného učiněná pro média, což žalobce doložil článkem elektronické verze deníku Hospodářské noviny ze dne 24. 1. 2017. Žalobce taktéž poukázal na skutečnost, že je pro něj nemožné uložené opatření k nápravě realizovat, neboť v současné době již nedisponuje veškerými nezbytnými podklady a informacemi k tomu, aby mohl vytvořit opravné kalkulace výsledných cen tepelné energie za rok 2011. Je tomu tak proto, že žalobce v souladu s § 11 odst. 2 zákona o cenách eviduje a uchovává kalkulace konkrétních cen tepelné energie pro jednotlivé zdroje, úrovně předání atd. pouze po dobu 3 let po skončení platnosti sjednaných cen. Vzhledem k tomu, že z tohoto důvodu žalobce není schopen provést opravné kalkulace výsledných cen tepelné energie pro rok 2011, není schopen realizovat ani druhou část opatření k nápravě spočívající v provedení opravných vyúčtování výsledných cen tepelné energie za kalendářní rok 2011 ve vztahu k odběratelům. V této souvislosti nadto žalobce uvedl, že k 1. 5. 2015 nabylo právních účinků odstěpení části jmění žalobce a jeho převodu na společnost Pražská teplárenská LPZ, a.s., na základě čehož přešla všechna práva a závazky související s výkonem výroby a rozvodu tepelné energie v dané cenové lokalitě, včetně všech práv a závazků ze smluv sjednaných s odběrateli tepelné energie a dalšími subjekty, na tuto společnost. Žalobce tak v současné době ani není smluvní stranou převážné části smluv o dodávce tepelné energie v dané lokalitě, včetně těch, které byly platné v roce 2011, a tedy není ani oprávněným ani zavázaným z žádných nároků nebo dluhů týkajících se této lokality. Žalobce uzavřel, že pokud by opatření k nápravě ve lhůtě stanovené žalovaným nerealizoval (ať již z toho důvodu, že tak činit nemusí, nebo že toho není z výše uvedených objektivních důvodů schopen), hrozí mu vymáhání splnění uvedené povinnosti ukládáním donucovacích pokut, jejichž jednotlivá výše může doáhnout až 1 mil. Kč, jakož i uskutečnění exekuce na nepeněžitě plnění.

K tvrzenému vzniku újmy žalobce v důsledku uhrazení uložené pokuty, žalobce předně namítal, že úhrada pokuty ve výši 111 286 907 Kč bude mít pro žalobce zásadní negativní ekonomické dopady. V případě úhrady pokuty dojde ke snížení disponibilních prostředků žalobce, které by jinak mohl investovat do dalšího rozvoje a zabezpečení sítí pro potřeby svých zákazníků. Ve vztahu k oběma tvrzeným důvodům pak žalobce uvedl, že hrozící újma je újmou nepoměrně větší než potenciální újma jiných osob a přiznání odkladného účinku nebude v rozporu ani s důležitým veřejným zájmem. Žalobce proto závěrem navrhl, aby krajský soud podanému návrhu vyhověl a vydal usnesení, kterým žalobě odkladný účinek přizná.

Žalovaný ve svém vyjádření k podanému návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že rozhodnutím ze dne 23. 1. 2017, č. j. 00798-4/2017-ERU, sp. zn. OSR-00798/2017-ERU, bylo žalobci povoleno posečkání úhrady pokuty ve výši 111 286 907 Kč, včetně nákladů řízení, a to do 5. dubna 2017. Toto rozhodnutí žalovaný soud přiložil a s ohledem na shodu důvodů pro vyhovění žádosti o posečkání úhrady pokuty a žádosti o přiznání odkladného účinku také odkázal na jeho obsah. Dále doplnil, že ačkoli uvedeným rozhodnutím bylo žádosti žalobce vyhověno a plnění povinnosti odloženo, žalobce následně uloženou pokutu uhradil. Žalovaný konstatoval, že mu není známo, z jakého důvodu žalobce postupuje takto nekonzistentně, nicméně povinnost úhrady uložené pokuty již byla ze strany žalobce splněna. Odkladný účinek by se tak mohl týkat nanejvýš výroku o uložení nápravného opatření prováděného ve vztahu k odběratelům, nikoli uložené pokuty. Žalovaný se nicméně domníval, že i v takovém případě je možno odkladný účinek žalobě přiznat, neboť i provádění nápravného opatření by (nejen ekonomicky, ale i organizačně a technicky) pro žalobce představovalo významnou povinnost, v důsledku které by došlo k zásahu do jeho právní sféry prakticky nevratným způsobem.

Podle § 73 odst. 1 s. ř. s. podání žaloby nemá odkladný účinek, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak. Podle odst. 2 tohoto ustanovení soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).

Krajský soud na tomto místě předesílá, že institut přiznání odkladného účinku žalobě je institutem svou povahou mimořádným. Soud zde totiž před rozhodnutím o věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žalobě obsažených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Jak je uvedeno výše, zákon v citovaném ustanovení stanoví dvě podmínky, které musí být splněny současně k tomu, aby žalobě bylo možné odkladný účinek přiznat: 1/ výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2/ přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Ve vztahu k zákonem stanovené první podmínce krajský soud konstatuje, že zákon pojem „nepoměrně větší újma“ nedefinuje. Soud považuje za nepoměrně větší újmu pouze takovou újmu, jež je nepřiměřeně větší a co do svého negativního dopadu na žalobce nesouměřitelná s případnou újmou, která by mohla přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy žalobce oproti jiným osobám jsou přitom vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci žalobce. Jak již bylo uvedeno výše, povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má žalobce. Ten musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to žalobce vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností

o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se žalobce v souvislosti s napadeným rozhodnutím obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

Při posuzování důvodnosti předmětného návrhu krajský soud v daném případě dospěl k závěru, že byly splněny podmínky ve smyslu shora citovaného ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., a že tedy je na místě žalobě odkladný účinek přiznat. Krajský soud rozhodoval při vědomí základního smyslu a účelu institutu odkladného účinku, který je nástrojem vedoucím k zabránění stavu, kdy by došlo k zasažení do práv a povinností jednotlivých subjektů (zde žalobce), přičemž následky tohoto zásahu by byly nevratné, případně velmi obtížně odstranitelné. Aniž se krajský soud mohl v danou chvíli zabývat meritorním posouzením jednotlivých otázek, na kterých je žaloba vystavěna, je podstatné, že potenciální újma žalobci hrozí jak v souvislosti s úhradou uložené pokuty ve výši 111 286 907 Kč, neboť úhrada takto vysoké pokuty představuje citelný zásah do jeho majetkové sféry; tak v souvislosti se splněním povinností dle uloženého opatření k nápravě v podobě vytvoření opravných kalkulací výsledných cen tepelné energie a opravných vyúčtování výsledných cen s odběrateli.

V souvislosti s poměřováním újmy, a tedy hodnocením naplnění zákonné podmínky, zda je újma žalobce v daném případě nepoměrně větší než potenciální újma třetích osob (kdy vychází-li soud z tvrzení žalobce, že v daném případě hrozí i potenciální újma v podobě vracení částek odběratelům), je ve vztahu k uloženému nápravnému opatření možno namítat, že prozatímním neprovedením tohoto opatření by potenciální újma mohla vzniknout právě odběratelům, kterým by žalobce případně měl vrátit vzniklý přeplatek na účtované ceně tepelné energie. Závažnost takové újmy odběratelů je však zásadním způsobem omezena zejména výší těchto přeplateků, neboť oproti celkové újmě žalobce se v jednotlivých případech nebude jednat o částky mající zásadní vliv na jejich majetkovou sféru a hospodaření či podnikání (viz obsah žalobcem doloženého článku z Hospodářských novin, kde se hovoří o počtu asi 224 000 domácností, na které by v průměru mělo jednotlivě připadnout cca 500 Kč). Rovněž je v této souvislosti třeba zohlednit i značný časový odstup, který zde nastal od doby původně účtované ceny tepelné energie. Porovnáním popsané hrozící újmy odběratelům s újmou, která v daném případě hrozí žalobci, je tedy možno dospět k závěru, že újma žalobce představuje újmu nepoměrně větší. Tuto skutečnost pak ve svém vyjádření potvrzuje také žalovaný, dle kterého by provádění nápravného opatření (po ekonomické, organizační i technické stránce) pro žalobce představovalo významnou povinnost, jejíž splnění by vedlo k zásahu do právní sféry žalobce prakticky nevratným způsobem. Stejně tak v případě uložené pokuty, která je příjmem státního rozpočtu, je možno hrozící újmu žalobce (zejména s ohledem na celkovou výši uložené pokuty) pokládat za újmu nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Krajský soud zároveň neshledal ani skutečnosti svědčící o tom, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, ostatně ani žalovaný ve svém vyjádření žádný rozpor s důležitým veřejným zájmem nenamítal.

V případě žalobce tak byly naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, a proto soud podanému návrhu v souladu s ustanovením § 73 odst. 2 s. ř. s. vyhověl a žalobě odkladný účinek přiznal.

O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, krajský soud rozhodne až v rozhodnutí, jímž bude řízení o věci samé skončeno (§ 61 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** kasační stížnost přípustná [104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 23. února 2017

Mgr. Milan Procházka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jaroslava Předešlá